

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie **O. S. (O. S.)**

skazanego za czyn z art. 189 § 3 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 23 lipca 2026 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania wyroku Sądu Apelacyjnego
w Warszawie

z dnia 15 listopada 2023 r., sygn. akt VIII AKa 262/23,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie

z dnia 22 marca 2023 r., sygn. akt V K 319/21,

na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja obrońcy skazanego O. S., który wyrok sądu odwoławczego zaskarżył „w zakresie pkt 2” na korzyść strony, którą reprezentuje, podnosząc zarzut rażącego naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. na skutek nienależytego rozpoznania zarzutów podniesionych w apelacji obrońcy w zakresie naruszenia art. 197 § 3 pkt 1 k.k. oraz art. 197 § 2 k.k.

W piśmie z dnia 13 listopada 2024 r. zatytułowanym „UZUPEŁNIENIE KASACJI”, obrońca skazanego O. S. – niezależnie od podniesionych w kasacji zarzutów – zasygnalizował, że „w postępowaniu doszło do rażącej obrazu prawa procesowego w postaci bezwzględnej przyczyny odwoławczej, co miało istotny wpływ na jego treść, tj. art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.”, wskazując w tym względzie na wystąpienie nienależytej obsady sądu odwoławczego. Jednocześnie w przedmiotowym piśmie obrońca zawarł wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia w zakresie orzeczonej względem ww. skazanego kary. Zasadność tego wniosku argumentował wystąpieniem sygnalizowanej w tym piśmie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, jak również wagą uchybień podniesionych w kasacji, wskazujących jego zdaniem „na duże prawdopodobieństwo uchylenia zaskarżonego orzeczenia w celu przeprowadzenia postępowania sądowego z uwzględnieniem praw skazanego”. Nadto obrońca podał, że wykonywanie wieloletniej kary pozbawienia wolności może prowadzić do nieodwracalnych skutków w życiu skazanego, jak również jego najbliższej rodziny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku nie zasługiwał na uwzględnienie.

Na wstępie wypada wyjaśnić, iż okoliczność wznowienia postępowania kasacyjnego przez Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 25 marca 2026 r., sygn. akt II KO 178/24 – abstrahując od kwestii dopuszczalności takiego wznowienia (*vide* zdanie odrębne SSN Zbigniewa Puskarskiego do ww. postanowienia wraz z przywołanym tam orzecnictwem i poglądami doktryny) – zaktualizowała potrzebę merytorycznego rozpoznania wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia zaskarżonego kasacją wniesioną przez obrońcę O. S., i to niezależnie od tego, że wniosek obrońcy o zastosowanie instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k. został w postępowaniu wznowieniowym pozostawiony bez rozpoznania (zob. postanowienie SN z dnia 23 lipca 2025 r., II KO 178/24).

Zgodnie z brzmieniem art. 532 § 1 k.p.k., w razie wniesienia kasacji Sąd Najwyższy może wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od jej rozstrzygnięcia. Ustawodawca w art.

532 k.p.k. nie wskazał przesłanek wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia, niemniej jednak nie budzi żadnych wątpliwości, że rozwiązanie zawarte w wyżej wymienionym przepisie winno mieć charakter wyjątkowy, albowiem stanowi ono odstępstwo od zasady natychmiastowej wykonalności wyroków (*vide* art. 9 § 2 k.k.w.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym zastosowanie wskazanej instytucji wymaga kumulatywnego zmaterializowania się dwóch warunków. Pierwszym z nich jest wystąpienie oczywistej zasadności zarzutów podniesionych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia. Z kolei drugim będzie wykazanie przez wnioskodawcę, iż dalsze wykonywanie orzeczenia mogłoby wywołać wyjątkowo dolegliwe i nieodwracalne dla skazanego skutki (zob. postanowienie SN z dnia 8 lutego 2022 r., II KO 111/21; postanowienie SN z dnia 18 stycznia 2022 r., III KK 495/21; postanowienie SN z dnia 10 lutego 2022 r., IV KK 664/21; postanowienie SN z dnia 18 listopada 2021 r., III KK 391/21). Dopiero łączne spełnienie wskazanych wyżej warunków daje asumpt do rozważenia zasadności wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia.

Odnosząc się do pierwszego z wymienionych kryteriów, należy stwierdzić, że wstępna analiza kasacji wniesionej na korzyść O. S. nie pozwala dostrzec ewidentnej, niejako „*rzucającej się w oczy*” wadliwości rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego w Warszawie, co potwierdza również stanowisko prokuratora zawarte w odpowiedzi na kasację. Wprawdzie w odrębnym piśmie obrońca zasygnalizował również wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci nienależytej obsady sądu *ad quem*, niemniej w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego wskazywane uchybienie nie skutkuje automatycznie zaistnieniem przesłanki z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., natomiast zarzuty podniesione w kasacji ukierunkowane zostały na krytykę kontroli odwoławczej i również nie są na tyle oczywiste, aby na tym etapie przesądzać o ich zasadności czy niezasadności. Ocena uchybień wskazywanych przez obrońcę wymaga szczegółowej i pogłębionej analizy akt sprawy, którą Sąd Najwyższy przeprowadzi w chwili rozpoznania wniesionej kasacji. Takiej oceny nie można bowiem dokonywać na etapie rozpoznania wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia, tj. na przedpolu merytorycznego rozpoznania kasacji w sytuacji, gdy podniesione zarzuty nie wskazują „*na pierwszy*

rzut oka”, a więc bez potrzeby głębszego wnikania w całokształt materiału dowodowego zawisłej sprawy, na ich niewątpliwą zasadność.

Również drugi ze wskazanych warunków, niezbędnych do uwzględnienia wniosku o wstrzymanie orzeczenia, nie został spełniony. W orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie zwraca się uwagę, iż wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia nie może znaleźć zastosowania, gdy jako przesłanki wskazywane są m.in. okoliczności dotyczące sytuacji osobistej strony (np. stan jej zdrowia), rodzinnej (obowiązek utrzymania rodziny), czy majątkowej (zapewnienie sobie lub rodzinie środków utrzymania), gdyż tego rodzaju względy mogą być powołane we wniosku o odroczenie wykonania kary lub udzielenie przerwy w jej odbywaniu (zob. postanowienie SN z dnia 21 czerwca 2022 r., III KK 241/22).

Reasumując, należało stwierdzić brak podstaw do uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia. Podkreślić należy, iż przedmiotowa decyzja w żadnej mierze nie przesądza o treści przyszłego rozstrzygnięcia sądu kasacyjnego. Analiza podstaw oraz motywacji przedstawionych przez obrońcę dokonywana jest tu w ograniczonym zakresie – limitowanym jedynie kwestią rozpoznania wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia. Rozstrzygnięcie wniosku złożonego w oparciu o przepis art. 532 § 1 k.p.k. nie stanowi swoistego prejudykatu w postępowaniu kasacyjnym, dlatego też w żaden sposób nie rzutuje ono na kierunek przyszłego rozstrzygnięcia odnośnie do oceny zasadności kasacji. Nie oznacza nawet, iżby procesowo niedopuszczalne było w przyszłości uznanie zarzutów postawionych w kasacji za oczywiście zasadne (zob. postanowienie SN z dnia 11 marca 2022 r., III KO 12/22).

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[J.J.]

[r.g.]

